

JAKÉ SPORTY PREFERUJÍ STUDENTI ČVUT ?

WHAT SPORTS DO STUDENTS OF CZECH TECHNICAL UNIVERSITY IN PRAGUE PREFER?

Zdeněk Valjent

Ústav tělesné výchovy a sportu, ČVUT Praha, ČR

ABSTRACT

Author is interested in problems of sport popularity among students in CTU in Prague. He got results, when he watched number of students from higher grades, who registered themselves in days 17.6. – 11.7. 2008, when students registered themselves by means of internet connection on the UTVS CTU web page. 1201 students were registered. Sheet n.1 shows results. The most favorite sport is still conditional bodybuilding like in last years, in the second place ended climbing on artificial wall, like representative of „epinephrine sports“, third is floorball – phenomenon among young people in last couple years. Students are still interested in „modern sports“ like squash, bowling and golf, and also, students are ready to pay more money for it. Table tennis and tourism (which is included newly) surprised by big popularity. Still is some decrease of popularity between sports like basketball, softball, canoeing and outdoor football. Even swimming and volleyball, which used to be very popular, have decreased.

Keywords: Technical University, physical education, preference of sports

SOUHRN

Autor se v krátké studii věnuje problematice oblíbenosti sportů u studentů ČVUT v Praze. Výsledky získal sledováním počtu přihlášených studentů vyšších ročníků do jednotlivých sportů ve dnech 17.6. až 11.7.2008, kdy se studenti zapisovali pomocí internetového připojení na stránky ÚTVS ČVUT. Bylo jich celkem 1201. Výsledky plně ukazuje tabulka č.1. Nejoblíbenějším sportem je jako v minulých letech stále kondiční posilování, na druhé místo se nově vyvíhlo lezení na umělou stěnu jako zástupce „adrenalinových sportů“, třetí je florbal – fenomén mezi mládeží z posledních let. Plně se potvrzuje trávající zájem o „moderní sporty“ jako squash, bowling a golf, na které jsou studenti ochotni si i více připlatit. Překvapuje vysoká obliba stolního tenisu a nově zařazené turistiky. Stále trvá určitý pokles zájmu o sporty jako basketbal, softbal, kanoistiku a fotbal na venkovním velkém hřišti. Mírný pokles zaznamenaly i takové dřívější stálice jako plavání a volejbal.

Klíčová slova: Technická universita, tělesná výchova, preference sportů

Úvod

Podle Saka (2000) má významnou, nezastupitelnou a specifickou funkci ve společnosti mládež. Význam této velké sociální skupiny lidí (ve věku od ukončení základní školy do 26 až 30 let) je málokdy docenován, přestože je mládež subjektem téměř všech reprodukčních procesů. Společenské a civilizační podmínky se natolik mění, že jsou zpochybňovány dosavadní poznatky o mládeži. Globalizace, evropský proces, informatizace a medializace společnosti vytvářejí novou sociální skutečnost, na níž se mládež na jedné straně adaptuje a na druhou stranu tuto skutečnost sama vytváří. Je v tomto procesu aktivním subjektem a

přebírá jednotlivé hodnoty diferencovaně a tak zpětně modifikuje hodnotový systém společnosti.

Empirický výzkum Saka a Sakové (2004) přinesl výsledky o hodnotové orientaci mládeže v roce 2002. Indexy jednotlivých hodnot byly stanoveny podle četností odpovědí na pětistupňové škále (od 1 – nejmenší význam po 5 – největší význam) jako jejich vážené aritmetické průměry. Pořadí bylo následující : zdraví (4,85); láska (4,66); mír (4,63); životní partner (4,59); svoboda (4,53); přátelství (4,51) atd. Bylo zde konstatováno pokračující hodnotové vyhraňování mládeže ve směru liberalismu, hedonismu, individualismu, egoismu a

materiálních hodnot a pokračuje také další proces sekularizace či despiritualizace.

Sport a pohybovou aktivitu lze podle některých hledisek zařadit do sféry zdraví tj. do nejdůležitější hodnoty v hodnotové orientaci mládeže. Přesto se podíl sportovní a pohybové činnosti mládeže v návaznosti na věk stále snižuje (Scheerder a kol., 1999; Hendry a kol., 1993).

V souvislosti s těmito celospolečenskými změnami se mění také pojetí sportu a pohybové činnosti. Mění se pojetí toho, co se považuje ve sportu za nejdůležitější (Slepička a kol., 2006). Historicky je to bezesporu výkon a jeho zlepšování. Mezitím v rekreačním sportu dochází k posunu od výkonového paradigmatu k paradigmatu prožitkovému. V průpravných pohybových cvičeních nejlépe vystihuje tento posun změna od fitness k wellness. Myšlenka fitness akcentovala jako hlavní cíl především kondici a její biologické parametry. Postupně byly stále více akcentovány psychologické okolnosti cvičení, opouštěna byla upachtěná cvičební křečovitost a výsledkem je pojetí welnes, kdy je důležitou okolností, kromě výkonu a vzhledu, i aktuální psychický stav cvičence, jeho dobrý pocit a celková osobní pohoda ("flow"). Do popředí zájmu se dostávají sporty pestrého obsahu, bohaté emoční dynamiky, zpravidla spojené s rizikovým faktorem, většinou s prvky ovládnutí technického zařízení ("adrenalinové sporty").

Problém

Příkazem rektora č. 1/2007 byl 1. 1. 2007 zřízen Ústav tělesné výchovy a sportu (ÚTVS), který je samostatným pracovištěm Českého vysokého učení technického v Praze. Vznikl sloučením kateder tělesné výchovy Stavební fakulty, Elektrotechnické fakulty a Ústavu tělesné výchovy a sportu Strojní fakulty ČVUT.

Na ČVUT známe z minulých výzkumů oblibu sportů u studentů Elektrotechnické fakulty (Valjent, 2004 a 2006). Neznáme ale názory posluchačů dalších 6 fakult ČVUT. Získat údaje o preferenci sportů od studentů všech fakult bez rozlišování jejich domovských fakult bylo hlavním důvodem k vypracování této studie, neboť do našich vyučovacích hodin se nyní přihlašují všichni studenti celého ČVUT v Praze.

Domnívám se, že výsledky této studie pak přispějí při stavbě rozvrhu TV k efektivnějšímu nasazování různých sportů do semestrální výuky.

Cíle a úkoly

V krátkém výzkumu jsem chtěl zjistit současnou oblibu jednotlivých sportovních odvětví u našich studentů na ČVUT v Praze. Dílčími cíli (pracovními hypotézami) byla zjištění, jestli :

1. Nejoblíbenějším druhem sportu bude stále kondiční posilování;
2. Mezi další velice oblíbené sporty bude i nadále patřit plavání, volejbal, florbal a fotbal;
3. Potvrdí se velká oblíbenost výuky na horolezecké stěně;
4. Nově etablované sporty v posledních letech - bowling, lukostřelba, turistika, stolní tenis potvrdí své zařazení do výuky;
5. Potvrdí se již několikaletý pokles popularity basketbalu, softbalu a kanoistiky;
6. Tzv. „moderním sportům“ neuškodí, že studenti na ně musí přispívat větší finanční částkou;
7. Rozdíly v preferenci sportů mezi posledním výzkumem na FEL a současností na celém ČVUT nebudou vysoké.

Metodika

Studenti vyšších ročníků (2.ročník – doktorandi) se zapisují do jednotlivých sportů pomocí internetového připojení na stránky ÚTVS ČVUT. Prvním dnem zápisu bývá 3. pondělí zkouškového období a mohou se zapisovat ti studenti, kteří splnili k tomuto dnu počet předepsaných kreditů. Další dny se možnost zápisu postupně otevírá i dalším studentům. Z tohoto důvodu jsem provedl sledování počtu přihlášených studentů vyšších ročníků do jednotlivých sportů ve dnech 17.6. až 11.7.2008. Posledním dnem se stal 11.červenec proto, že právě tento den byl přihlášenými studenty zcela naplněn první vyučovaný sport- turistika. V tabulce jsou pak vyjádřeny podrobnější výsledky v sledovaných dnech. Z uvedených faktů se dá vyvodit závěr o preferenci jednotlivých sportů mezi studenty ČVUT podle teorie, že každý student se přihlašuje do svého oblíbeného sportu co nejrychleji, aby ještě nebyl obsazen. Oproti tomu sport, kam se zapsalo málo studentů u nich není tak oblíben.

Termín přihlašování trvá až do konce září a je zde předpoklad, že se časem zaplní většina nabízených hodin.

Dlužno zde podotknout, že do studie nejsou zahrnuti studenti 1.ročníků, neboť ti se zapisují až po zápisu a termínová kolize mezi jednotlivými fakultami mne vede k tomu, abych je kvůli objektivitě do výzkumu raději nezahrnul.

Výsledky

Table n. 1– Course of the student's entry from the higher grades in PE to computer

Tabulka č.1 - Průběh zápisu studentů vyšších ročníků na TV do počítače

S p o r t	D o p latek v Kč	Celk. počet míst	Počet vyuč. hodin	1 . den	3 . den	9 . den	1 1 . den	1 7 . den	2 4 . den	Pořa dí	F E L 2006
Kond. posil.	0	7 8 2	3 4	3 3	7 0	1 6 4	1 9 0	2 2 4	2 4 9	1 .	1 .
Horol.. stěna	3 0 0	1 8 0	1 2	3 2	4 1	7 9	8 5	9 6	1 1 6	2 .	6 .
F l o r b a l	0	2 3 6	8	8	1 5	4 6	5 8	7 0	7 7	3 .	5 .
S q u a s h	4 0 0	1 7 6	1 0	1 9	2 8	5 4	6 1	6 8	7 0	4 .	1 3 .
Stolní tenis	0	1 2 0	6	1 0	1 6	4 4	4 9	6 1	6 3	5 .	1 0 .
Bowling	8 0 0	1 2 6	5	1 4	2 0	4 5	5 4	5 9	6 1	6 .	4 .
F u t s a l	0,200	2 8 0	1 1	6	1 0	3 0	3 7	5 2	6 1	7 .	7 .
Volejbal	0-300	3 1 0	1 3	4	1 1	3 0	3 8	4 5	5 5	8 .	3 .
P l a v á n í	0,400	2 7 5	1 1	8	1 2	3 4	3 9	4 6	5 0	9 .	2 .
T e n i s	400,500	1 7 4	1 2	9	1 5	2 8	3 1	4 6	4 9	10 .	8 .
Lukostřelba	4 0 0	1 1 2	7	9	1 1	2 6	3 8	4 6	4 7	11 .	1 9 .
B u d o	0	1 5 0	6	1 3	2 1	3 5	4 0	4 5	4 5	12 .	9 .
G o l f	1600	1 2 0	6	1 8	2 1	2 5	2 8	3 1	3 4	13 .	nebyl
Basketbal	0,200	1 1 6	6	6	1 1	2 2	2 6	2 8	2 9	14 .	1 2 .
Beachvolejbal	6 0 0	9 6	6	1 6	1 9	2 4	2 5	2 6	2 6	15 .	1 8 .
Turistika	0	2 5	1	1 0	1 3	1 6	2 0	2 3	2 5	16 .	nebyla
Zdravotní TV	0	7 5	3	5	6	1 9	2 3	2 4	2 5	17 .	1 5 .
A e r o b i c	0	1 1 0	3	2	4	8	1 3	1 5	1 9	18 .	nebyl
A i k i d o	0	2 5	1	3	3	3	4	9	1 3	19 .	nebylo
F r i s b e e	0,200	7 5	3	0	0	9	1 2	1 2	1 3	20 .	1 1 .
Squash relax	6 0 0	4 0	5	7	8	8	8	10	1 1	21 .	nebyl
F o t b a l	0	5 6	2	1	2	7	9	1 0	1 0	22 .	1 4 .
Ninjutsu	2 0 0	4 0	2	5	8	1 0	9	9	9	23 .	nebylo
H o k e j	8 0 0	4 0	1	3	3	5	6	8	8	24 .	2 2 .
K a r a t e	0	4 0	2	0	2	6	6	8	8	25 .	nebylo
Bruslení	4 0 0	4 0	1	1	1	2	5	6	7	26 .	nebylo
Inline brusle	0	6 0	3	1	1	5	6	6	6	27 .	nebylo
Badminton	2 0 0	2 4	2	1	1	3	3	4	4	28 .	nebyl
S o f t b a l	0	7 5	3	0	0	3	3	4	4	29 .	1 6 .
Kanoistika	0	8 0	4	1	1	3	3	3	3	30 .	1 7 .
Spinning	6 0 0	3 3	3	0	0	0	0	1	2	31 .	nebyl
Lyže sjezd	2 0 0	1 8	1	0	0	1	1	1	1	32 .	nebylo
Powerjóga	0	1 5	1	0	0	1	1	1	1	33 .	nebyla

Vysvětlivky:

- cena jednotlivých hodin se odvíjí jednak od nákladů jednotlivých sportů v konkrétních objektech a jednak také podle času lekcí (večerní hodiny jsou nejdražší, proto např.za některý sport se platí někdy nic a někdy také 200 Kč);
- náplní lekce squash relax je squash s následnou saunou;
- náplní lekce lyže sjezd je převážně lyžařská kondiční příprava s teorií pro instruktory lyžování;
- náplní lekce budo je souhrn všech bojových sportů vhodných pro sebeobranu.

Diskuze

Při mém šetření se z větší části splnily předpoklady. Plně se potvrdily hypotézy č. 1, 3, 4, 5 a 6 což značí, že : - nejoblíbenějším druhem sportu je stále bezkonkurenčně kondiční posilování; - stále se zvyšuje oblíbenost výuky lezení na horolezecké stěně; - nově etablované sporty v posledních letech jako bowling, lukostřelba, turistika a stolní tenis potvrdily vhodnost zařazení do výuky; - stále trvá již několikaletý pokles popularity basketbalu, softbalu a kanoistiky; - tzv. „moderním sportům“ mnoho neuškodilo, že studenti na ně musí přispívat větší finanční částkou.

Z části se nepotvrdily hypotézy č. 2 a 7. Sporty dříve na čele oblíbenosti hned za kondičním posilováním jako plavání, volejbal, florbal a fotbal již tak v současnosti úplně na špici preferencí nejsou. Pouze oblíba florbalu (3.místo) je stále vysoká. Určitý nezájem o fotbal se dá vysvětlit spíše tím, že na ČVUT bylo otevřeno více hodin pro futsal, kam fotbalisté kvůli lepším podmínkám odešli. Více překvapuje nepotvrzená hypotéza č. 7, že rozdíly v preferenci sportů mezi posledním výzkumem na FEL před 2 lety a současností na celém ČVUT nebudou vysoké. Svědčí to o tom, že preference jednotlivých sportů se stále vyvíjí. Studenti okamžitě reagují na různé změny.

V této souvislosti je nutno připomenout, že oblíba jednotlivých sportů mezi studenty ČVUT je kromě preferencí určitého sportu zapříčiněna i celkovým působením Ústavu tělesné výchovy a sportu ČVUT a to především pedagogicko-výchovným vlivem vyučujících, kvalitou jednotlivých tělovýchovných objektů, výkonnostní úrovní jednotlivých lekcí, vzdáleností objektů od fakulty a bydliště a v neposlední řadě asi i připlácením za určité vyučované hodiny. Můžeme tedy usuzovat, že studenti jsou ovlivněni především kvalitně vyučovanými lekcemi kondičního posilování, lezení na horolezeckou stěnu, florbalu a dalších., které probíhají i v nadstandardních tělovýchovných objektech ČVUT popř. i najatých objektech (squash, bowling, plavání apod.).

Krátká studie odhalila i nové poznatky, které na jednu stranu potvrzují jiné publikované názory, na druhé straně se s nimi neztotožňují. V případě oblíbenosti lezení na horolezeckou stěnu můžeme konstatovat, že tzv. „adrenalinové sporty“ opravdu dnešní mládež vyhledává. Podobně je na tom i teorie o tzv. „moderních sportech“, která se v našem případě potvrzuje zejména na příkladu squashe, bowlingu a golfu. Je vidno, že studenti jsou ochotni si v těchto případech i dosti připlatit. Trochu překvapuje určitý nezájem o powerjógu, inline bruslení a spinning, v současné společnosti tak populární. Je nutno si povšimnout překvapivě vysokého postavení stolního tenisu (vlastní hala) a také nově zařazené turistiky, při které studenti poznávají široké okolí Prahy 6.

Závěr

Výsledky z tabulky č.1 ukazují oblību jednotlivých sportovních odvětví mezi současnými studenty vyšších ročníků ČVUT. Nejoblíbenějším sportem je jako v minulých letech stále kondiční posilování, na druhé místo se nově vyšvihlo lezení na umělou stěnu jako zástupce „adrenalinových sportů“, třetí je florbal – fenomén mezi mládeží z posledních let. Plně se potvrzuje trvalý zájem o „moderní sporty“ jako squash, bowling a golf, na které jsou studenti ochotni si i více připlatit. Překvapuje vysoká oblíba o stolní tenis a nově zařazenou turistiku. Stále trvá určitý pokles zájmu o sporty jako basketbal, softbal, kanoistiku a fotbal na venkovním velkém hřišti. Mírný pokles zaznamenaly i takové dřívější stálice jako plavání a volejbal.

LITERATURA

- Hendry, B., Shucksmith, J., Love, J., Glendinning, A., (1993). *Young People's Leisure and Lifestyles*. Routledge.
<http://www.utvs.cvut.cz>
Sak, P. (2000). *Proměny české mládeže*. Praha : Petrklíč.
Sak, P., Saková, K. (2004). *Mládež na křižovatce*. Praha : Svoboda Servis.
Scheerder, J., Vanreusel, B., Social stratification patterns in adolescent active sports participation behavior: a time trend analysis 1969- 1999. *European physical education review*. vol. 1: 5- 27: 049822. Internet.
Slepička. P., Hošek. V., Hátlová. B. (2006). *Psychologie sportu*. Praha : Karolinum.
Valjent, Z. (2004) Vývoj v hodnocení tělesné výchovy a sportu studenty FEL ČVUT. In *Sborník z mezinárodní konference Optimální působení tělesné zátěže a výživy*, ss. 131- 135. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové.
Valjent, Z. (2006). Změny v oblíbenosti sportovních odvětví u VŠ studentů. *Studia Kineanthropologica*, 6 (2), ss. 99- 102.

PaedDr. Zdeněk Valjent

Ústav tělesné výchovy a sportu ČVUT Praha

Pod Juliskou 4/218

160 00 Praha 6

e-mail: zdenek.valjent@utvs.cvut.cz

Tel.: +420224351898